A°. 1843. N°. 148.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 11 DECEMBER.

NEDERLANDEN.

LEYDEN, 10 December.

[illegible] Maj. heeft benoemd tot Ontvanger der in- en uitgaande regten en [illegible] alhier den heer *G. A. D. Huygens*, thans gedelegeerde Commissa- [illegible] en uitgaande regten en accijnsen te Amsterdam; tot Inspecteurs [illegible] voor het toezigt op de linie en langs de landgrenzen, te Rotterdam, [illegible] *H. A. Verniers van der Loeff*, te 's Gravenhage den heer *J. G. R.* [illegible] Dordrecht den heer *A. C. Harteveld*; tot Controleurs der directe [illegible] en van het kadaster zijn onder anderen aangesteld de heeren [illegible] *Eymeren* en *L. T. Temminck*, thans Controleurs van het kadaster [illegible] Holland; tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen te [illegible] en Oudshoorn, de heer *P. A. van Haeften*, thans hoofdboek [illegible] de provinciale bewaring van het kadaster te Utrecht.

[illegible] Maj. heeft benoemd tot Ridder der orde van den Nederlandschen [illegible] den heer *Ch. Libau*, te Amsterdam.

Het volgende is eene opgaaf van den ouderdom, dien de Souvereinen [illegible] Europa op 1 Januarij 1844 zullen bereikt hebben: de Koning van Zwe [illegible] jaren, de Paus 78 jaren, de Koning der Franschen 70 jaren, de [illegible] van Wurtemberg 57 jaren, de Koning van Denemarken 57 jaren; de [illegible] van Sardinië 55 jaren, de Koning der Belgen 54 jaren, de Koning [illegible] Nederlanden 51 jaren, de Koning van Pruissen 50 jaren; de Keizer van [illegible] 47 jaren, de Koning van Saksen 46 jaren, de Koning van Napels [illegible] de Koning der Grieken 28 jaren, de Koningin van Portugal 25 [illegible] de Koningin van Groot-Brittannië 24 jaren; de Sultan 20 jaren en [illegible] Koningin van Spanje 13 jaren.

Uit 's Gravenhage meldt men van den 9den dezer:

[illegible] zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is [illegible] berigt ingekomen van de heeren *van Heloma* en *van den Bosch*, [illegible] door ongesteldheid verhinderd worden de zitting bij te wonen.

[illegible] ingekomen eene Koninglijke boodschap ten geleide van een ontwerp [illegible] houdende *opheffing en afsluiting van bijzondere fondsen*. Dit ontwerp [illegible] daartoe behoorende stukken wordt ter overweging naar de afdeelin- [illegible] gezonden.

[illegible] Memorie van toelichting, gevoegd bij dit ontwerp, is van den volgenden [illegible]

[illegible] Regering besloten hebbende, om alle bijzondere fondsen, welke [illegible] eenigzins vatbaar zijn, op te heffen en af te sluiten; zoo is de [illegible] dezer wet, om de betalingen, welke gedurende de jaren 1842 en [illegible] gedaan, of nog gedaan moeten worden, te regelen, en vervolgens [illegible] aan te wijzen, welke de Regering zich voorstelt aan de [illegible] geven.

[illegible] bijzondere fondsen, waartoe deze wet betrekking heeft, [illegible]

[illegible], naar aanleiding van art. 6 van het besluit van den 1sten Julij [illegible] ingestelde buitengewone fonds van kwade posten; waaruit in den [illegible] betaald eene som van *f* 31,715.09, welk fonds een batig saldo [illegible] 897 30½ zal opleveren, nadat, wegens rectificatie in 1842, op ont- [illegible] 1841 te boek gesteld, het onder 1°. Januarij 1842 in de staats [illegible] voorkomende saldo van *f* 94,010.34, tot op *f* 93,612 39½ zal zijn [illegible]; 2°. het bij besluiten van den 23 Februarij en 8 Augustus 1831, [illegible] 66, van den 7 Mei 1832, N°. 77, en van den 14 Maart 1833, [illegible] ingestelde fonds tot goedmaking der kosten van de leeningen van [illegible] over 1830 tot 1833 en 1836 tot 1841; waaruit in den [illegible] betaald eene som van *f* 1,773.77 en in 1842 van *f* 25; zullende [illegible] alzoo een batig saldo van *f* 35,104.93½ opleveren; en 3°. het, naar [illegible] van art. 28 van het besluit van den 14 Januarij 1818, N°. 52, [illegible] fonds van verhoogde pensioenen of gratificatien voor de grens [illegible] derzelver weduwen en weezen, waaruit in den jare 1842 is betaald [illegible] van *f* 250, en in 1843 van *f* 83½ welk fonds mitsdien een batig [illegible] van *f* 9,083.66½.

[illegible] artikel der wet omschrijft de soort van uitgaven, welke op ieder [illegible] bijzondere fondsen, sedert den 1sten Januarij 1842, hebben plaats [illegible] tot een gezamenlijk beloop van *f* 33,846.80, en waarvan de ver- [illegible] afsluiting zal behooren vooraf te gaan.

[illegible] artikel wijst de fondsen aan, waarop die betalingen zullen moe- [illegible] verevend.

[illegible] bij het 3de artikel de bestemming wordt aangewezen, welke de [illegible] vermeent, dat aan die overschotten zal behooren te worden gegeven.

[illegible] wordende voorts nog opgemerkt, dat, behalve de in deze wet opge- [illegible] bijzondere fondsen, nog *vier* andere, waarvoor geene regeling noodig [illegible] besluit zijn opgeheven; terwijl de Regering, binnen zeer wei- [illegible] eene regelings-wet van *zes* bijzondere fondsen aan de overwe- [illegible] de Staten-Generaal zal onderwerpen, waardoor zal zijn voorzien [illegible] bijzondere fondsen, die tot het Departement van Financien in [illegible], en niet tot de gedeponeerde fondsen behooren."

[illegible] ontvangen eene Koninglijke boodschap, ten geleide van het [illegible] verslag der Algemeene Rekenkamer. — Hetzelve zal worden [illegible] rondgedeeld.

[illegible] *de Minister van Koloniën* legt over de staten, betrekkelijk den [illegible] scheepvaart van Java en Madura, over 1842. Eenige ingeko- [illegible] verzoekschriften worden aan de Commissie verzonden; welke verslag [illegible]

[illegible] mondeling van den heer *Tresling*: op een adres van *H. Stuijmer c. s.*, [illegible] te Veendam enz., die een beter stelsel van belasting op de brand [illegible] tot bescherming der inlandsche vlijt, vragen. — Nederlegging ter [illegible]

[illegible] mondelinge van den heer *Uytwerf Sterling*: op drie adressen, als van: [illegible] *Kijmmel c. s.*, grondeigenaars te Smilde; 2°. *P. J. Tollen c. s.* [illegible] te Zwolle, en 3°. *P. A. L. van Eysinga c. s.*, grondbezitters [illegible]. — Bij deze adressen wordt verzocht om, bij eventuële [illegible] eener belasting op de inkomsten of bij elken anderen maatregel [illegible] van den Staat, te zorgen dat de verdeeling der lasten geschiede [illegible] billijkheid over alle standen der maatschappij, en met inachtneming [illegible] die de eigenaars van vaste goederen reeds drukken. — Al- [illegible] zullen ter griffie worden nedergelegd.

[illegible] rapporteurs omtrent de voordragt, wegens de koloniën der Maatschappij [illegible] dadigheid, worden benoemd de heeren *van Akerlaken*, *van Goltstein*, *Schooneveld* en *van Pinkhuys*.

Tot rapporteurs omtrent de aanhangige voordragt wegens de speciale fondsen, de heeren *Luzac*, *Star Busman*, *Bruin*, *Faber van Riemsdijk* en *Verwey-Mejan*.

De centrale afdeeling brengt het volgende algemeen verslag uit wegens het ontwerp *tot aflossing en intrekking van schuld*:

„Ten einde te voldoen aan het voorschrift van art. 197 der grondwet; volgens hetwelk de schuld jaarlijks in overweging moet worden genomen ter bevordering van de belangen van de schuldeischers van den Staat, is aan de Kamer, bij Koninglijke boodschap van den 17 November dezes jaars, een wetsontwerp ter overweging ingezonden; behelzende voorstellen tot inkoop en vernietiging van schuld.

„Deze voordragt, welke zich alzoo, wat de strekking betreft, aansluit aan de reeks van wettelijke verordeningen, die omtrent de amortisatie van schuld sedert het in werking brengen der grondwet zijn daargesteld, en meer in het bijzonder, wat den inhoud aanbelangt, aan de verordeningen die over 1832 en vervolgens te dezer zake zijn tot stand gekomen, bevat in art. 1 het voorstel, om eene som van *f* 300,000 aan te wenden tot inkoop van schuldbekentenissen rentende 3½ pCt., uitgegeven krachtens de wet van 27 Mei 1830, en ten gevolge van het ter uitvoering dier wet genomen besluit van 1 Junij van datzelfde jaar. Dit voorstel namelijk is gegrond op het bepaalde bij art. 5 van laatstgemelde verordening, waarbij het voormalig Amortisatie-Syndicaat onder de verpligting is gebragt, om eene som, minstens beloopende één ten honderd van het uitgegeven kapitaal der eerste serie van de voorzeide schuldbekentenissen, jaarlijks tot weder-inkoop van dat effect te besteden. In het tegenwoordig ontwerp echter (en in zoo verre wijkt hetzelve af van alle vorige wetten, omtrent de aflossing van schuld sedert 1832 vastgesteld), wordt geen bepaald voorstel aangetroffen tot aflossing van 4½ pCts. schuldbekentenissen, krachtens de wet van 27 December 1822 uitgegeven; doch wordt te dien opzigte in art. 3 van het ontwerp alleen bepaald, dat later wettelijke maatregelen omtrent die aflossing genomen zullen worden. Ook bevat het ontwerp geene bepaalde aanwijzing van de middelen, waaruit de voorgedragen inkoop zal bewerkstelligd worden; art. 2 houdt daaromtrent slechts in, dat de benoodigde som zal begrepen worden in de middelen, welke later tot geheele goedmaking van de uitgaven der loopende dienst zullen worden aangewezen.

„Bij de min gunstige gesteldheid van 's Rijks geldmiddelen, bij het aanwezen van achterstanden en het vooruitzigt van een belangrijk tekort voor de dienst van het loopende jaar, lag het in den aard der zaak, dat het voorstel, om in zoodanige omstandigheden tot het amortiseren van schuld over te gaan, niet alleen op verschillende wijzen beoordeeld zou worden, maar ook in het bijzonder, dat bij de beraadslagingen over hetzelve meer bepaaldelijk, en in de eerste plaats, in overweging zou worden genomen de vraag, of de Staat al dan niet moest geacht worden tot de voorgedragen intrekking van [illegible] of die maatregel dan wel in het tegenwoordig tijdsgewricht voor raadzaam te houden zij?

„Zoo als reeds uit het voorloopig verslag der centrale afdeeling is kenbaar geworden, is werkelijk de onderhavige wets-voordragt, bij het eerste onderzoek in de afdeelingen, voornamelijk uit het aangegeven tweeledig oogpunt overwogen en beoordeeld geworden.

„De gronden, die bij gelegenheid van dat onderzoek voor het bestaan van eene, hetzij *wettelijke* hetzij alleen *zedelijke* verpligting aan de zijde van den Staat, mitsgaders voor het betoog van het raadzame van den voorgestelden maatregel, zijn bijgebragt, zoo mede die, welke voor het gevoelen van de andersdenkenden zijn aangevoerd, zijn allen bij het voorloopig verslag opgegeven en, zoo men vertrouwt, op eene voldoende wijze ontwikkeld, zoodat het voor overbodig mag worden gehouden over die gronden te dezer plaats op nieuw uit te weiden.

„Doch, behalve de twee voorzeide vraagpunten, zijn ook nog bij de beraadslagingen in de afdeelingen bedenkingen in het midden gebragt ten aanzien van het gemis in het ontwerp eener bepaalde aanwijzing van fondsen, om den beraamden inkoop van schuld te bewerkstelligen, en van eene stellige voorziening met opzigt tot de aflossing van schuldbekentenissen rentende 4½ pCt. Omtrent beide punten bestond verschil van gevoelen bij de leden; de meerderheid evenwel, hoezeer de gegrondheid van sommige der ingebragte bedenkingen niet ontkennende, heeft nogtans doen gevoelen, dat zij daaraan niet zoodanig gewigt konde hechten, om niet harerzijds in de voordragt der Regering betrekkelijk de bedoelde punten te kunnen berusten. Overigens is een derzelven, het gemis eener voordragt tot aflossing van 4½ pCts. schuldbekentenissen betreffende, bij de memorie van beantwoording der Regering eenigzins nader toegelicht, zijnde daarbij het voornemen aan den dag gelegd, om van de gelegenheid, welke de hoogere rente dier schuldbekentenissen daartoe aanbiedt, gebruik te maken, ten einde, zoo mogelijk, door andere maatregelen op den post der renten van dezelve eene ruimere besparing te verkrijgen, dan waarop het vaststellen van de begrooting voor 1844 is kunnen gerekend worden.

„De memorie van beantwoording behelst wijders eenige nadere beschouwingen ten betooge dat op den Staat, als opgevolgd zijnde aan het Amortisatie Syndicaat en alle verbindtenissen van die instelling overgenomen hebbende, eene wettelijke verpligting rust, om de toegezegde intrekking van 3½ pCts. schuldbekentenissen niet achterwege te laten; terwijl voorts daarbij is geantwoord op een drietal aanmerkingen, die, met betrekking tot de bijzondere deelen van het wets-ontwerp, in de afdeelingen ter sprake waren gekomen en door de centrale afdeeling in haar voorloopig verslag opgenomen.

„Eene dier aanmerkingen betrof het tijdsbestek, hetwelk voor het bewerkstelligen van den beraamden inkoop opengesteld zoude moeten worden. Bij het ontwerp namelijk was in art. 1 voorgesteld, dat die inkoop vóór het einde van het loopende jaar zoude plaats hebben; hetgeen aanleiding had gegeven tot de bedenking, of de beperktheid van dat bestek niet ten gevolge zoude kunnen hebben, dat voor den inkoop een hoogere prijs besteed zal moeten worden. Hoezeer die bedenking slechts door enkele leden in het midden was gebragt, achtte men dezelve nogtans belangrijk genoeg, om ze onder de aandacht van de Regering te brengen, en het was met dat oogmerk en ten einde haar in de gelegenheid te stellen, om hare voordragt op dat punt eenigzins nader toe te lichten, dat in het voorloopig verslag onder § 9 eene betrekkelijke vraag werd opgenomen.

„Bij het antwoord op dezelve, in de memorie der Regering vervat, heeft zij de gegrondheid van het geopperde bezwaar toegestemd en verklaard raadzaam te oordeelen, om den tijd van den inkoop op *drie* maanden na het uitvaardigen van de wet te bepalen. Eene daartoe strekkende wijziging van

art. 1 van het ontwerp werd dan ook bij die memorie ter kennisse van de leden gebragt.

„Intusschen heeft juist die wijziging, bij gelegenheid van de jongste overwegingen in de sectiën, stoffe gegeven tot gewigtige bedenkingen. Dezelve werd bijkans algemeen ongunstig beoordeeld. De groote meerderheid, welke de gehoudenheid van den Staat had erkend, om den jaarlijkschen inkoop, bij art. 5 van het besluit van 1830 toegezegd, te bewerkstelligen, wilde dan ook dat die verpligting, welke haar voorkwam vóór geene splitsing vatbaar te zijn, in haar geheel zoude worden nagekomen en verklaarde niet te kunnen begrijpen, hoe de thans voorgestelde wijziging, welke ontegenzeggelijk eene afwijking bevat van de bepalingen van opgemeld besluit, met het beginsel, waarop de voordragt zelve berust, overeen te brengen zij.

„En wat de denkwijze van die leden betreft, die den Staat tot den inkoop niet verpligt achten, zoo behoeft het bijkans geene opzettelijke vermelding, dat zij zich door de gewijzigde voordragt aanmerkelijk in hunne meening versterkt hebben gevoeld en daaruit de gevolgtrekking hebben afgeleid, dat, in gelijker voege als thans wordt voorgesteld, om den inkoop zoo noodig *twee* maanden later te doen plaats hebben, dan bij de voorwaarden de geldleening is toegezegd, ook door de wetgeving zou kunnen besloten worden, om, uit aanmerking van den drang der omstandigheden, den geheelen maatregel tot na de ophanden zijnde vereffening van den achterstand en regeling van de openbare schuld te verschuiven.

„Bij deze toedragt der zaak is het te vermoeden, dat, bijaldien de Regering aan de laatstelijk voorgedragen wijziging mogt blijven vasthouden, daarop bij de openbare discussien over het wetsontwerp welligt door de leden zal worden teruggekomen, en dat sommigen hunner, die aanvankelijk gunstig voor de wet waren gestemd, omdat zij daarin de vervulling eener op den Staat rustende verpligting hadden gevonden, ten gevolge eener wijziging, die hunnes erachtens daarop inbreuk zoude maken, zich welligt tot het uitbrengen van een afkeurend votum gedrongen zullen achten."

Bij dit algemeen verslag is nog eene opgave eener nadere wijziging gevoegd, waarbij de bepaling der voordragt, *dat er binnen drie maanden na de uitvaardiging der wet*, enz., weder uit dezelve gelaten wordt.

— Zijne Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken, is, na bij den Gouverneur van Utrecht gelogeerd te hebben, Donderdag morgen, met den spoortrein van 10 ure over Amsterdam naar 's Gravenhage wedergekeerd.

— Uit Heerenveen, in Vriesland, meldt men van den 1sten dezer het volgende:

In onderscheidene dagbladen is melding gemaakt van een vergiftigingsgeval, hetwelk te Boornbergum zou hebben plaats gehad. Tot dus verre het stilzwijgen omtrent die zaak door ons bewaard zijnde, verheugt het ons thans te kunnen berigten, dat die mededeelingen als zeer voorbarig kunnen worden aangemerkt. Ofschoon de omstandigheden wel eenig vermoeden gegeven hebben, ten gevolge waarvan het lijk van den overledene naar herwaarts is overgebragt, heeft echter een gestreng geneeskundig onderzoek, van wege de Arrondissements-Regtbank alhier bevolen en hetwelk nagenoeg is afgeloopen, tot heden niet het minste bewijs voor de beschuldiging opgeleverd; zoodat de ongelukkige weduwe, die ook niet in hechtenis genomen was, als geheel onschuldig aan den dood hares mans mag gehouden worden.

— In sommige kleistreken in Vriesland klaagt men thans zeer over de buitengewone vermeerdering van den veldmuis en het groot aantal mollen; in het begin van den herfst had de aardvloo aan de met koolzaad bezaaide landen veel schade toegebragt.

— Uit Assen meldt men van den 4den dezer:

J. Kurver, van Veere, in Zeeland geboortig, eerst kort geleden uit de kolonie Veenhuizen ontslagen, vervoegde zich den 29 October bij de Policie alhier, om als vrijwilliger naar de Ommerschans te worden vervoerd. Zijn verzoek werd natuurlijk afgewezen, op grond van het bekende besluit, waarbij de opzending van vrijwilligers is geschorst. Daar hem niets anders overbleef, besloot hij zich bij regterlijk vonnis daarheen te laten verwijzen, en ging hij ten dien einde bij eenige ingezetenen dezer stad bedelen. Deswegens in hechtenis genomen, stond hij den 23 November teregt wegens het wanbedrijf van bedelarij, voorzien bij art. 274 wetboek van strafregt. De Regtbank heeft bij haar eenige dagen later uitgesproken vonnis verklaard, dat deze daadzaken noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstelden en bevolen, dat de beklaagde in vrijheid gesteld werd.

In de overwegingen wordt als grond van die vrijspraak aangevoerd, dat er op dien tijd voor de stad Assen geene inrigting ter voorkoming van bedelarij bestond; dat wel is waar vóór 1 October als zoodanig voor het geheele Rijk waren aangewezen de gestichten der Maatschappij van Weldadigheid, doch dat van af dien dag de werking van art. 1 van het Koninglijk besluit van 12 October 1825, krachtens hetwelk ieder die geen werk had en onvermogend was om in zijn onderhoud te voorzien, op zijn verlangen naar de kolonien kon worden vervoerd, geschorst was; en dat dus op dat tijdstip genoemde gestichten hadden opgehouden te zijn openbare inrigtingen ter voorkoming van bedelarij. Evenmin kon art. 475 van datzelfde wetboek toegepast worden, omdat niet bleek, dat de beklaagde van bedelen zijn werk maakte. Tegen dit vonnis heeft het Openbaar Ministerie zich in hooger beroep voorzien.

— De Russische bark, *Entreprice*, Kapitein *Tasberg*, van New-Castle naar Marseille, is den 4den dezer op de Westplaat gestrand en verongelukt; de equipagie is gered en de inventaris geborgen.

De Engelsche brik *Arbicular*, Kapitein *Steward*, van Sunderland naar Amsterdam, is, volgens brief van Delfzijl, van 3 December, den 30 November op de Brouwersplaat, in de Eems, totaal verongelukt, doch de equipage gered en te Emden aangebragt.

GRIEKENLAND.

De aanspraak, waarmede Zijne Maj. de Koning den 20 November de Nationale Vergadering geopend heeft, is de volgende:

„GEVOLMAGTIGDEN DER NATIE!

„Ik verschijn in uw midden met de streelende overtuiging, dat uit deze vergadering het welzijn van ons dierbaar Griekenland zal voortkomen. Van de vestiging der monarchie af waren verscheidene liberale instellingen gevestigd geworden, met het doel om de invoering eener bepaalde staatsregeling voor te bereiden. De vrije gemeentelijke wetten, de provinciale raden en de regtspleging door gezworenen waren de voorloopers van de vertegenwoordigende regering in Griekenland. Thans is het onze taak, om het gebouw onzer instellingen door het tot stand brengen en invoeren eener staatsregeling te voltooijen.

„Vereenigen wij dan onze pogingen om, met den bijstand des Almagtigen, eene grondwet te vestigen, die met de wezenlijke behoeften en den toestand van dit land overeenkomstig en geschikt is, om de ware algemeene belangen te bevorderen en te verzekeren. Ja, dat wijsheid en geregtigheid hier in volle kracht regeren en dat de band eener wederkeerige genegenheid ons allen vereenige. Laat ons bij het zamenstellen der staatsregeling van ons gemeenschappelijk vaderland wederkeering aan het gevoelen van anderen weten toe te geven; maar dat toch de wensch om den voorspoed van den Staat te bevorderen en te verzekeren ons allen uitsluitend beziele en geleide!

„Gij kent, mijne heeren, mijne liefde voor de natie; ik heb die, onder welken omstandigheden ook, nimmer verloochend, en door die gevoelens bezield, verlang ik noch meerdere, noch mindere magt, dan ik voor het geluk en de veiligheid van Griekenland behoef. Laten wij een wederzijdsch staatsverdrag sluiten, dat waarborgen van duurzaamheid en vastheid [illegible] De beschaafde wereld heeft het oog op ons gevestigd, en de geschie[denis] zal ons werk uit de uitkomsten daarvan beoordeelen. Het is met volk[omen] vertrouwen in uwe verlichte vaderlandsliefde, dat ik deze vergadering [illegible] Mogt het God in Zijne goedertierenheid behagen dat zij tot het voordee[l en] het heil van Griekenland uitloopt! De welvaart van Griekenland: ziet[daar] mijn gebed, ziet daar mijn roem."

SPANJE.

Breedvoerig wordt het gebeurde tusschen de Koningin en Olo[zaga] thans door de bladen medegedeeld; een derzelve, *de Heraldo*, welke [door] *Olozaga* is aangeklaagd, omdat het hem van majesteitsschennis beschul[digd] had, bevat er het volgende over:

„Den 29sten November, ten half vijf ure namiddag, liet Hare [Maj.] den Voorzitter van de Kamer der Afgevaardigden, den heer *Pedro Pinal*, zich roepen, en zeide hem, dat zij, den vorigen avond zich met den [heer] *Olozaga* in haar Kabinet bevindende, deze haar een besluit tot ontbinding [der] Cortes aanbood en de Koninglijke onderteekening daarvoor vroeg. Hare [Maj.], die met den Minister geheel alleen was, was over dit besluit, waarv[an hij] vroeger niets had laten doorblinken, zeer verwonderd, en vroeg hem dad[elijk], waarom hij dezelfde Cortes wilde ontbinden, die haar meerderjarig ver[klaard] hadden. De heer *Olozaga* antwoordde, dat men met deze Cortes ni[et kon] regeren, omdat de interpellatien, de vragen, de beschuldigingen [en] de Ministers zoo veel tijd wegnamen en zoo veel moeijelijkheden [het] bestuur in den weg legden. In weêrwil dezer bedenkingen, weigerde [Hare] Maj., die in haar rein harte een gevoel van erkentelijkheid behield [voor] degenen, die haar een blijk van toetreding en hulde hadden gegev[en], herhaling de onderteekening van het besluit. De Minister bleef aanho[uden] en ziende, dat Hare Maj. opstond om hem te verlaten, liep hij [naar de] kamerdeur, door welke de Koningin wilde heengaan, en sloot di[e]. Toen wilde de Koningin door eene andere deur vertrekken, die zich [in het] Kabinet bevindt; de heer *Olozaga* sloot die insgelijks. Hare Maj. ging zitten en bedekte het gelaat met beide handen. Op dat oogenblik [was de] Minister vermetel genoeg, om de hand aan de Koningin van Spanje te [slaan] en haar het besluit te doen onderteekenen, door haar bij den arm [te vat]ten! — De Voorzitter der Kamer hoorde dit verhaal aan, en [raadde Hare] Maj., uit hoofde der bedenkelijkheid van het geval, om andere a[anzienlijke en] waardige personen, zoo als de onder-Voorzitters van de Kamer der [Afge]vaardigden, bij zich te roepen. Werkelijk werden deze, de heeren *Mazarredo*, *Quinto* en *Gozales Bravo*, ontboden en begaven zich [naar het] paleis. De Koningin herhaalde in hunne tegenwoordigheid het verh[aal van] den aanslag. De Ministers *Serrano* en *de Frias* werden insgelijks ge[roepen] en met de zeer ernstige mededeelingen van Hare Maj. bekend ge[maakt]. Al die doorluchtige burgers verzekerden Hare Maj., dat, indien [er een] Spanjaard gevonden was, stout genoeg, om den haar verschuldigden [eerbied] uit het oog te verliezen, geene partij, en allerminst de edele en rid[derlijke] Spaansche natie, voor dat misdrijf verantwoordelijk kon zijn. Zij [gaven] tot de Koningin, dat deze afdoende redenen bezat, om haar ver[trouwen] aan den heer *Olozaga* te onttrekken, en dat zij de ontzetting van [hem] gepast achtten. Dit had ook dadelijk plaats; het besluit tot ontzetting [werd] door den heer *de Frias*, en dat tot intrekking van het besluit we[gens] ontbinding der Cortes door den heer *Serrano* mede-onderteekend. [Redenen] van kieschheid alleen beletteden den laatsten, om ook aan de o[ntzetting] van zijnen ambtgenoot zijne mede-onderteekening te schenken. In[tusschen] trad de heer *Olozaga*, met zijne portefeuille onder den arm, in de [voorzaal]. De dienstdoende kamerheer, Hertog *van Ossuna*, zeide hem, dat hij [bevel] had, om niemand in de kamer Harer Maj. binnen te laten. De heer [Olozaga] betuigde zijne bevreemding en hield aan, zeggende te weten, dat [de heer] *de Frias* zich in het Kabinet bevond, en dat men hem dus kon [toelaten]. De Hertog *van Ossuna* verwittigde Hare Maj., dat de eerste Minister [verzocht] toegelaten te worden; waarop de Koningin aan den heer *Olozaga* [liet zeg]gen, dat zij hem had afgezet, en dat hij dienvolgens zich te ve[rwijderen] en hare nadere bevelen af te wachten had. Toen dit bevel aan [den heer] *Olozaga* werd medegedeeld, ging hij heen, bedaardelijk groetende [en begaf] zich naar het Ministerie van Buitenlandsche Zaken.

— In de dagbladen heeft *Ologaza* berigten doen plaatsen, [waarin hij] ontkent, der Koningin geweld te hebben aangedaan, en betuigt [door het] ontbinden der Cortes de grootste dienst aan zijn vaderland te hebb[en willen] bewijzen.

— De volgende telegraphische depeche is over Parijs aangebra[gt]:

BAYONNE, *den 4 Decem[ber]*.

De heeren *Serrano* en *Frias* hebben insgelijks hunne dimissie aangeb[oden]. [De] Koningin heeft hun ontslag, gelijk ook dat der overige Ministe[rs aan]genomen.

Bij decreet van 30 November is de heer *Gonzales Bravo* benoemd tot Minister van Buitenlandsche Zaken. In hoedanigheid van Kan[selier heeft] hij aan de Cortes, in de zitting van den 1sten dezer, de verklaring [der Ko]ningin voorgelegd, houdende, dat de heer *Ologaza*, na de Koningin in h[aar Kabinet] te hebben opgesloten, en in den nacht van den 28sten haar de hand [vast] houdende, haar gedwongen heeft, het decreet ter ontbinding d[er Cortes] te onderteekenen. Een voorstel, strekkende om den heer *Ologaza* [te belet]ten, in de wetgevende vergaderingen zitting te nemen, is met eene [meerder]heid van 79 tegen 75 stemmen aan het onderzoek der bureaux verzo[nden].

Madrid is in de uiterste ongerustheid.

DUITSCHLAND.

Uit Memel meldt men van 20 November, dat de binnenv[aart] geheel door het ijs gestremd was. — Ook uit Riga wordt van [dezelfde] dagteekening gemeld, dat de Dwina boven en langs de stad ge[heel] toegevroren.

— De broeder van den Russischen Gezant te Athene, (welke [zoo als] gemeld is geworden door den Keizer is afgezet), heeft bevel [ontvangen] om het Russische Rijk te verlaten, omdat hij de Grieksche o[mwenteling] openlijk geroemd had.

— In de te Rome den 22sten gehouden congregatie des H. [illegible] de Paus met alle de leden den Jesuit *Canisius* voor heilig verklaard.

— Men verneemt uit Syrie, dat in Naplus, Jeruzalem en ander[e plaatsen] oploopen zijn uitgebroken en dat de bevolking besloten heeft zich [met ge]weld tegen de rekrutering te verzetten. Deze tegenstand tegen d[e bevelen] van den Sultan openbaarde zich ook in Damascus en Aleppo.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN den 6 December. De Vorstelijke personen zetten hun[ne bezoe]ken bij onderscheiden adelijke personen op het land voort. [illegible] bij den Hertog van *Rutland* in Derbyshire, wiens hof, het andere [illegible] nog bestaat en aan genoemden Hertog toebehoort, zoowel van [binnen als] van buiten, met meer dan 10,000 grootendeels gekleurde [lampen ver]licht.

— De Hertog van *Bordeaux* ontvangt nog steeds bezoeken van [aanzien]lijke Franschen, zoowel mannen als vrouwen. Eene deputatie [der wer]kende klasse van Parijs, aan Z. H. toegezonden, heeft [illegible] getroffen. De kapel waarin de Hertog l. l. Zondag de mis bijwoonde [was] met Franschen opgevuld, welke hem doorslaande bewijzen van [hunne] verknochtheid hebben gegeven.

— Zondag l. l. heeft in eene der kerken van Norfolk eene [plegtige] lijke plegtigheid plaats gehad, daar 69 visscherlieden, die gedu[rende] [illegible]

stormen bij schipbreuk gered waren, den Allerhoogste voor hun den dank hunner harten kwamen toebrengen.

Omtrent de te Dublin aangehouden kist met wapenen, waarvan melgemaakt, is ontdekt, dat dezelve niet voor Ierland bestemd was, aan boord van een ander schip moest overgebragt worden, welke reis naar Zuid-Afrika zou ondernemen.

Een der jongste nommers van den *Rail-way-Times* berigt het geopend van den atmospherischen ijzeren spoorweg van Dublin naar Kingston, legt er bij, dat de dienst ettelijke dagen verrigt is geworden in tegenwoordigheid en onder het oog van aanzienlijke personaadjen en hooge ren, als onder anderen van den onder-Koning van Ierland, van den al *Blakeney*, van den Majoor *Pasley*, Inspecteur-Generaal der ijzeren wegen, en van den kundigen Ingenieur *Brunel*, gelijk ook van den heer voormalig lid van de Kamer van Afgevaardigden en van de Koninglijke issie over de bruggen en wegen in Frankrijk

aan een rapport van dien geachten Ingenieur aan den Franschen Mivan openbare werken is de zaak volkomen proefhoudend en, voor de ing in het groot, zoo uitvoerbaar als zeker bevonden.

Hier te Londen wanhoopt men nog maar niet aan het vinden van het om ballons of luchtschepen te besturen. In een der laatste nummers Sun las men nog daaromtrent het volgende:

Monck Mason maakt steeds veel werk van den ballons en zoekt voordwendig naar het middel, om dezelve in de lucht te bestieren. Heden (den 30 November) hier te Londen aan de *Willi's Rooms* neming gedaan, die gegronde hoop geeft, dat men de oplossing gstuk nadert. Hij heeft een elipsvormigen ballon van geoliede digd, en zich bedienende van eenige gedeelten van het beruchte van den heer *Henson*, heeft hij daaronder een ligt houten raam welk langer is dan breed. Aan dit raam hangt een wagentje, insgelijks uit geoliede zijde vervaardigde schroef van *Archimedes* is. Deze uitvinding is alzoo eene vernuftige vereeniging van dus verre omtrent de zaak uitgevonden is. Aan het achterge het wagentje is voort een roer, van den vorm van een' vlieger; bestemd om de opstijging van den ballon te matigen. De schroef *medes* wordt door een werktuig in het inwendige van het wagentje gebragt. Bij de gemaakte proefneming heeft men den ballon aan eene kolom, rondom welke hij wentelen moest; toen heeft *Archimedes*-schroef in beweging gebragt en de ballon is begonnen wanneer de schroef ophield te werken, hield de ballon ook stil. deze proefbewerking ettelijke malen herhaald en de uitkomst aan de verwachting beantwoord. Het roer heeft men tot dus niet beproefd, dit is voor eene volgende reize bepaald.

FRANKRIJK.

De hulde, welke te Londen aan den Hertog *van Bordeaux* scheiden Franschen wordt toegebragt, bevat het *Journal des Dé* scherp artikel. Dat blad wil niet spreken van al dien getitelden of adel, die er behagen in schept *den Koning van Frankrijk* te begroeten, noch minder van den heer *de Chateaubriand*, wiens tranen en opregt leedwezen eene treffende keerzijde stellen tegen eenigheid van dat kleine hof, waaraan nog slechts een leger ontbreekt, om de misslagen van 1792 te hernieuwen; maar het het een schandaal, dat Afgevaardigden, die openlijk bij eede aan den Koning hebben gezworen, die bij de inhuldiging zijn geweest, waarbij de Londensche emigranten aan den Pretentitel van *Koning van Frankrijk* hebben gegeven. Schoon de toeder wetten en de zachte zeden hen vrijwaren voor straf, rust, *Journal* zegt, op hen niettemin eene zware verantwoordelijkheid. mer zijn zij rekenschap van hun gedrag verschuldigd; deze hebbend, en met verachting den eed geschonden, die hun het regt zelve zitting te nemen.

en, dat aan die leden der kamer, welke hunne hulde aan *van Bordeaux* hebben gaan brengen, bij de aanstaande vereenimers, de zitting zou ontzegd worden; dit echter te kunnen, groote moeijelijkheid in zich hebben.

ens brieven uit Malta, zou de reden, waarom de Hertog *van* zoo kort, namelijk nog niet eenen vollen dag, op dat eiland en, daarin te zoeken zijn, dat hij op eene verregaande wijze Gouverneur beleedigd zou zijn. Men kan echter deze berigten, waarschijnlijk zijn, niet onvoorwaardelijk als waarheid aannemen.

bankier *Hope* te Parijs heeft, eenigen tijd geleden, het paleis van Prinses *van Eckmühl* gekocht, het tot den grond doen slechten van dat gebouw een geheel nieuw huis naar zijnen eigen den architect *Charpentier* doen opbouwen Dit huis, hetwelk St. Dominique St. Germain te vinden is, wordt als een wezenlijk paleis afgeschilderd. Alleen het metselwerk wordt gezegd 80 cents gekost te hebben. De overige rekeningen, die, na van den arbeid, hem ingediend zijn, waren insgelijks der moeite voor vergulding 153,420 fr. 7 cent.; item voor dakbedekking c.; item voor timmerwerk 321,142 fr. 86 c.; item voor beeld 667 fr. 70 c.; item voor bronswerken 190,097 fr. 80 c.; voor 37,057 fr. 13 c.; item voor kastenmakerswerk 158,283 fr. voor slotenmaker- en smidswerk 300,700 fr. 79 c.; item voor 9000 fr., enz. Dezen laatstgenoemden post wilde de heer *Hope* met 25 pCt. korting fiatteren, maar, door de schilders voor de geroepen, is hij tot betaling der volle 9000 fr. veroordeeld geworden.

BELGIE.

crediet voor het Departement van Oorlog, door den Minister der Vertegenwoordigers aangevraagd, ten bedrage van is met eenparigheid van stemmen verleend.

Gouvernement heeft deszelfs plan te kennen gegeven, om, volgens het met Nederland gesloten tractaat van 5 November 1842, ring der onkosten, welke Nederland zich heeft opgelegd tot van nieuwe bakens te Terneuzen en Bath en het onderhouden te Vlissingen en Westkapelle, jaarlijks aan Nederland eene som betalen, in plaats van het heffen van 3 cts. per Nederland. de schepen, die de Schelde op- en afvaren.

OMOTIE AAN D'E LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

ember, de Heer *A. M. Verhoef*, van Beusichem, in de Medicijnen, na de Dissertatie: *de Spasmo Scriptorio*.

MENGELINGEN.

DE SEPHARDIM
OF DE
JODEN VAN SPANJE EN PORTUGAL.

ledenis der middeleeuwen zoude onvolledig blijven, zoo men zich met een volk bezig te houden, over geheel de aarde vermaar dat, al deszelfs leden door de hechtste nationaliteit vereenigende, gedurende verscheidene eeuwen, de voornaamste agent in alle gemeenschappen van handel en staatkunde, van af den Atlantischen oceaan tot aan den Euphraat was. De geschiedschrijvers der hedendaagsche Joden hebben over het algemeen de Sephardim, of Joden van Spanje en Portugal, met de Ashkenarim of Joden van Duitschland, Engeland en Polen vermengd. Het is echter zeker dat de Jood van Grenada in de twaalfde eeuw, en die van Castilië in de veertiende, in alle opzigten zeer van zijne geloofsgenooten der barbaarsche of hoogstgenomen half beschaafde streken van midden- en noord-Europa verschilde. De Arabieren maakten aanspraak om, even als de Joden, maar door *Ismaël*, van *Abraham*, den vader der geloovigen, af te stammen, hetgeen door de Joden werd aangenomen. Van eenen anderen kant stond het Mahomedaansch geloof den Joden veel minder tegen dan dat der Christenen, die zij voor aanbidders van beelden hielden. De Oostersche zeden en taal der Muzelmannen, even als verscheidene voorschriften van den Koran, stemden met de denkbeelden der Israëliten overeen, terwijl, hetzij dankbaarheid, hetzij staatkunde, de Califen van het westen, veel zachtheid in de wijze waarop zij de Sephardim bestuurden aan den legden. De grond, de luchtstreek en de bevolking van Spanje waren buitendien gunstig voor de ontwikkeling van het Joodsch karakter. De Celtische en Pheniclsche elementen, welke in het zuiden van het Schier-Eiland de instellingen van de Gothen wijzigden, stemden zonder moeite met de gewoonten van een volk overeen, dat door een wreed noodlot alleen van het oosten werd verwijderd. De Moorsche hoofdsteden van Grenada, Sevilla en Toledo, boden de bannelingen een levend beeld der volkrijke steden van Palestina, hun vaderland, aan; terwijl de Middellandsche zee hunne herinneringen uit het oosten onderhield en vernieuwde, door het gemak dat dezelve hun verschafte om met hunne broeders van Cairo en Bagdad gemeenschap te hebben.

Het is noodeloos zich bij het zoo verschillend tafereel van den bevenden en vernederenden Jood van het noordelijk Europa op te houden. De *Shylock van Schakespeare*, de *Barabas van Merlowe*, de *Isaac van Walter Scott*, zijnde trouwe beeldtenissen der Ashkenarim.

Het tijdstip van de eerste vestiging der Joden op het Schiereiland is in duisternis gehuld. De overeenkomst van *Tershish* met *Terhfius* en het verbond door de Vorsten van Tyr met de Joodsche Koningen *David* en *Salomon* gesloten, doen met vrij veel waarschijnlijkheid gelooven, dat de Israëliten de kusten der Atlantische zee reeds in de 9de eeuw vóór onze jaartelling bezochten. Het eerste wettig bewijs van hunne tegenwoordigheid in het land, is het edict van Keizer *Antonius*. De Spaansche provinciën waren gedurende langen tijd het vreedzaamste gedeelte van het Romeinsche Rijk, en wij kennen gedurende drie eeuwen het lot der Joden die dezelve bewoonden, niet. Niettemin kunnen wij, naar hetgeen wij van hunne levenswijze weten, oordeelen, dat overal waar zij rust en bescherming zouden vinden, hun toestand bloeijend moest zijn. Hunne kennis van den landbouw, hun ondernemende geest in de handelspeculatiën, vonden stof tot oefening, de eene op de vlakten van Andalouzië en aan de bekoorlijke oevers der Minho, de andere in de talrijke zeehavens, welke de kusten van af Barcelona tot aan de Taag aanbieden. Zoo de Spaansche Joden der tweede en derde eeuw niet onder de Proconsuls den voorspoed bereikten, waartoe zij later onder de Califen kwamen, stond men hun ten minste toe, rijkdommen te verzamelen, dezelve naar willekeur te verteren, de voorschriften hunner wet en de leerstellingen hunner rabijnen vrij te volgen en te verspreiden.

In hetzelfde jaar 324 toen *Constantijn de Groote* het concilie van Nicea vergaderde, om de Christelijke geloofspunten te vestigen, werd er een ander in Spanje, te Illiberis (*Eloria*) gehouden, om over de godsdienstige zaken van het Schiereiland te handelen. Men hield er zich veel met de Joden bezig, en men kan uit de besluiten, welke hen aangaan, opmaken, dat hunne gemeenten talrijk en bloeijend waren, en dat zij talrijke gemeenschap met Heidenen en Christenen hadden, in wier midden zij leefden. Deze besluiten sloten alle huwelijken met de scheurmakers of Joden uit, en verboden met de besnedenen te eten. De eigenaren van gronden waren verwittigd, niet toe te laten, dat de vruchten, welke God hun toezond, door de Joden gezegend zouden worden, opdat niet de Christelijke zegeningen onvruchtbaar zouden worden. Het schijnt dat op dat tijdstip de bebouwing van den grond voornamelijk in handen der Joden was, en dat zij dezelve boven den handel verkozen, overal waar het hun veroorloofd was hunne natuurlijke neiging te volgen. Het is ook waarschijnlijk, dat zij eenen bijgeloovigen eerbied voor de rabbijnale zegening behielden. Eenige dezer formulieren zijn tot ons gekomen, en men vindt er eene menigte verschillende soorten van zaden en vruchten opgenoemd, welke aan de goddelijke bescherming worden aanbevolen, hetgeen bewijst dat land- en tuinbouw reeds op eenen vrij hoogen trap van volmaking waren gekomen.

Omstreeks het midden der vierde eeuw werd de lange rust der Spaansche provinciën door den inval der Noordsche volken gestoord, die geheel het Schiereiland verwoesten. De Visigothen bleven echter meester, en korten tijd na de vestiging van hun Rijk, vinden wij er de Joden talrijk en bloeijend weder. Ongetwijfeld verwierf de voortreffelijkheid hunner beschaving hun den eerbied dezer nieuwe meesters, wier strengheid verzacht moest worden door de nederigheid, waarmede de Joden onder de verdrukking bogen; terwijl de noodzakelijkheid om de verwoestingen, welke zij zelven hadden gepleegd, te herstellen, hun een volk kon aanbevelen volkomen in staat om van de vruchtbaarheid des gronds partij te trekken en den handel te verlevendigen. Zoo lang het hof van Toledo en de meerderheid der Gothen van Spanje aan het Arianismus gehecht bleven, moesten de nationale vooroordeelen der Joden, minder strijdig met de begrippen dezer ketters, die de Goddelijkheid van Christus niet erkenden, dan met de Orthodoxe Katholijken, hun de bescherming en gunst van het Gouvernement verzekeren; maar toen de worsteling tusschen Arianen en Katholijken door de bepaalde overwinning van het Katholicismus, en de verheffing van *Rosaredo* op den troon, geëindigd was, bevonden zich de discipelen van *Mozes* ten prooi aan de vijandelijkheid van het nieuwe hof en van het volk. Van het 13de tot het 16de concilie van Toledo hadden eene menigte tegen hen genomen decisiën tot doel, hen geheel te vernederen, tot dat zij in de 8ste eeuw opstodken, en met al hunne krachten de Saracenen hielpen, om de heerschappij en de kerk der Gothen omver te werpen.

De rust welke de Joden onder de Arabische heerschappij genoten, veroorlooft ons eenen blik op de letterkunde en den maatschappelijken toestand van dit vreemd volk te werpen, op een tijdstip toen hunne nijvere en verstandelijke hoedanigheden zich in vrijheid konden ontwikkelen.

Sedert onheuchelijke tijden hebben de Joden eene menigte geleerden en eene uitgebreide letterkunde bezeten. „Al wie gehouden is te leeren, moet ook onderwijzen, zegt de Talmud;" en de scholen zoo van het Oosten, als van het Westen, getuigen, door hunne Rabijnen en de tallooze boekdeelen, welke zij hebben voortgebragt, dat dit voorschrift trouw gevolgd werd. Het is dus vreemd, dat de Joodsche letterkunde geen deel van die van Europa in de middeleeuwen, welke toch niet minder wonderzinnig was, heeft uitgemaakt. Laten wij zien wat daar de oorzaak van kan geweest zijn.

De eerste en voornaamste is, zonder twijfel: de Oostersche geest der Sephardim geweest. Sluw en buigzaam in al wat de praktische zaken van het leven betreft, bezaten de Joden in de werken van den geest het ondoordringbaar en halsstarrig karakter der Aziaten. Zich altijd als de voorwerpen der bijzondere voorliefde van de Godheid voorstellende, bepaalden zij al hunne studiën tot die der Heilige Schrift, tot de overleveringen der Ouden

en de beslissingen der scholen, den mystieken en redetwistenden geest, welken de Grieken aan de Teutonische rassen van Europa hadden overgedaan, als een vreemd en onzuiver werktuig beschouwende. Hun stelsel van onderwijs was gegrond op eenen voorvaderlijken eerbied voor den ouderdom, op het denkbeeld eener theocratie, en op het overwigt, dat al de Oosterlingen aan de bespiegelende studien boven die, welke redenering vereischen, verleenen. Dit onderwijs ging van vader op zoon, van meester op leerling over en, alzoo den aard van mondeling onderwijs aannemende, deelde het zich natuurlijk onder de gedaante van spreekwoorden, zinsprenken en stel regels mede. Overeenkomstig deze denkbeelden beweerden de Joden, dat al wat de voorledene eeuwen hun omtrent zedeleer, geest en godsdienst hadden overgeleverd, noodzakelijk het beste was. De wetenschappen waarin zij uitmuntten, te weten de spraakkunst, de kritiek en philologie daaronder begrepen, de physika, de sterrekunde en de geneeskunde zijn juist die, waarin de menschelijke geest zich het lijdzaamst aan regels en antecedenten onderwerpt, en waarop om dezelfde redenen, alle Oostersche natiën eenige aanspraak maken. Maar even als bij het verdiepen in al de fijnheden hunner eigene taal de Joden zich zelden met de overige Oostersche talen bezig hielden, even zoo ook gingen zij in de sterrekunde niet verder dan het stelsel van *Ptolemeus* en der geleerden van *Chaldea*, terwijl zij in de genees kunde bekwaam, in de toepassing der kennis van anderen, geene ontdekking, hetzij in ontleedkunde, hetzij in nosologie deden. *Philo* van Alexandrie maakte zich de leer van *Plato* zeer eigen, maar de Heidensche schrijver aan welken de Sephardim de voorkeur gaven, was *Aristoteles*, wiens wetenschappelijke voorschriften door de Arabieren en Joden, van hun oorspronkelijk doel afgewend, altijd vreeselijke hinderpalen tot de vorderingen van den menschelijken geest zijn geworden.

(Vervolg hierna.)

PRIJS-COURANT VAN EFFECTEN.

Amsterdam, Zaturdag 9 December 1843.

					Gebl.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$53\frac{11}{16}$		
Dito Dito	5	»	$99\frac{7}{16}$	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{9}{16}$
Amortisatie-Syndicaat	$4\frac{1}{2}$	»	$93\frac{3}{8}$	$93\frac{3}{8}$	$93\frac{5}{16}$
Dito Dito	$3\frac{1}{2}$	»	$79\frac{1}{4}$	$79\frac{5}{16}$	$79\frac{5}{16}$
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	»	133		
Nieuwe Dito	$4\frac{1}{2}$	»			
Oost-Indische Leening	5	»	$98\frac{11}{16}$	$98\frac{3}{4}$	$98\frac{11}{16}$
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	»			
Aand. Holl. Spoorw. Maats.		»	$54\frac{1}{2}$		
Haarlemmermeer	5	»			
SPANJE, L. bij Ard. van 85 ₤	5	»	$20\frac{3}{8}$	$20\frac{13}{16}$	$20\frac{3}{8}$
Dito bij Dito, onbep. stukk.		»	$18\frac{3}{4}$	$18\frac{13}{16}$	
Dito Coup.		»	$20\frac{7}{8}$	22	
Dito	3	»	$30\frac{7}{8}$	$30\frac{15}{16}$	$30\frac{7}{8}$
Passive		»			
Deferred.		»			
Fransche Uitgestelde		»			
RUSLAND, Obl. *Hope en Comp.* 1798 en 1816	5	»			
Dito Dito 1828 en 1829	5	»			
Certificaten bij dito 1831 en 1833	5	»	$99\frac{3}{8}$		
Dito bij *Hope*	4	»	$90\frac{11}{16}$	$90\frac{5}{8}$	
Certificaten te Hamburg	5	»			
Inschrijving in Assignatiën	6	»			
Certificaten van Dito	6	»			
OOSTENRIJK, Obl. *Goll en Comp.*	5	»			
Negotiatie Metalliek	$2\frac{1}{2}$	»			
Dito Dito	5	»			
NAPELS, Certificaten	5	»	$101\frac{1}{2}$		
Dito in *Napels*	5	»			

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.

Zaturdag, 9 *December* 1843. Van 24 tot 30 gulden.

BROODZETTING VOOR DE STAD *LEYDEN*,
Ingaande Maandag den 11. *December* 1843.

Maximum van den prijs, waar *niet boven*, maar *wel beneden*, zal mogen worden verkocht, ingevolge Koninklijk besluit, van den 25 Januarij 1826, (*Staatsblad* N°. 5), en de dispositie van H. H. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, van den 5 December 1828, (*Provinciaalblad* N°. 161.)

Het *Roggebrood*, van *zuivere rogge* gebakken, wegende 3 Ned. ponden, op	34	cents.
Een pond vijf oncen, op	17	—
Het *Tarwebrood, beste soort*, wegende een Nederl. pond, op	29	—
Vijf oncen, op	$14\frac{1}{2}$	—
Het *Fransch brood*, van een Nederl. pond, op	29	—
Vijf oncen, op	$14\frac{1}{2}$	—
Het *Huisbak*, wegende een Nederl. pond, op	25	—
Vijf oncen, op	$12\frac{1}{2}$	—
Het *minste soort* of zoogenaamd *krop uit de zak*, van een Ned. pond, op	22	—
Vijf oncen, op	11	—

Alles gebakken overeenkomstig art. 2 van het Reglement op het Bakken en Verkoopen van Brood, gearresteerd den 21 September 1842.

Leyden, den 7. December 1843.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden,
DU RIEU.
Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

*** *Pro Deo.* ECHTSCHEIDING.

Uit een vonnis door de Arrondissements-Regtbank te Leyden op den *zevenden November achttien honderd drie en veertig* uitgesproken, zijnde behoorlijk geregistreerd en beteekend, blijkt, dat het huwelijk tusschen MARGRETA SUSANNA HANSELAAR, zonder beroep, wonende te Leyden, en JOHANNES OVERVELD, mede zonder beroep en te Leyden woonachtig, bestaande, is verklaard te zijn ontbonden en zijlieden tevens van goederen zullen zijn en blijven gescheiden.

Voor uittreksel deugdelijk verklaard door mij ondergeteekende Procureur bij gemelde Regtbank, en als zoodanig voor de Eischeresse MARGRETA SUSANNA HANSELAAR *geoccupeerd hebbende,*
P. K. DOEFF.

*** THÉATRE DE LEIDE.

Direction de Mr EUGÈNE RENÉ, *d'Amsterdam.* *Lundi* 11 *Decembre* 1843. LA FAVORITE. Grand *Opera* en 4 Actes, musique *de Donizetti.*

On commencera à SIX HEURES ET DEMIE.

Prix des Places. *Premier Rang f* 2. *Parterre f* 1.50. *Gallerie f* 1.

*** Heden overleed na eene hevige ziekte, onze geliefde jon[...]ter, FORTUNÉE SCHMIDT, in den jeugdigen leeftijd van [...] Jaren, door ons diep betreurd.

LEIDEN den 6. December 1843. F. SCHM[...]

*** Heden overleed na een smartelijk lijden, in de hope d[...] levens, onze geliefde oudste Dochter JOHANNA MARIA, [...] jeugdigen leeftijd van bijna 35 Jaren.

LEYDEN
9 December 1843.
A. RODB[...]
A. HOOGEBU[...]

*** AANBESTEDING.

Op Woensdag den 20sten December 1843, des middags ten 12 [...] onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Z[...] H. H. Curatoren der Hoogeschool te Leyden, in een der vert[...] het Akademie-gebouw op het Rapenburg, worden AANBESTEE[...]

Het onderhouden van alle de Gebouwen enz. tot genoemde [...] behoorende, benevens het verrigten van eenige herstelling[...] zelve, en zulks voor den tijd van één jaar, ingaande m[...] Januarij 1844, en eindigende met den laatsten December [...]

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.[...]

Het Bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal [...]heb, zal, boven en behalve aan het Ministerie te 's Gravenhage[...] liggen; te Leyden, in het Logement *de Gouden Molen* op de M[...] *Koppen* aan de Hoogewoerdspoort; in het Koffijhuis *de Beurs van* [...] in het Noordeinde, en in *de Pauw* aan de Koornbrug; te Amst[...] *Noord Hollandsche Koffijhuis*; te Haarlem *in de Vergulde Druif* bij [...]ging; te Rotterdam *in den Romein*; te Dordrecht *in Bellevue*; [...] *van der Spek* aan de Rotterdamsche Poort, en te Gorinchem *in* [...]

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den [...] Hoogeschool J HOLTZ, wonende op de Haarlemmerstraat te [...] zal acht dagen *voor* de Aanbesteding de noodige aanwijzing *in loco* [...]

*** S. L. SWAAB, heeft de eer aan de Heeren en Dames te[...]ten, dat hij *heden* Maandag gelogeerd is in het Logement *de* [...] Breedestraat alhier, wegens het Aboneeren voor HEEREN- e[...] KAPPEN, daar hij zich alle Vrijdags in het bovenstaande L[...] bevinden voor zijn Abonneeren en Bestellingen, wat tot zijn V[...]

*** VOORDEELIG AANBOD[...]

Door verandering van WOONPLAATS, wordt binnen de St[...] voor een matige Prijs UIT DE HAND TE KOOP aangeboden, [...] korten tijd daargestelde MEUBEL-WINKEL, waardoor met V[...] Boven-Kamers een afzonderlijk voordeel te vinden is, op een [...] en voordeeligste Standen binnen deze Stad. Zijnde des verk[...] voorhanden zijnde Meubels enz., tegen tauxatie over te nemen. [...] reflecteerende verzoeke Brieven *franco* onder adres A Z, bij de[...]kooper A. VAN BENTEN, te Leyden.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een groot ruim WINKE[...] ERVE, geschikt voor alle Affaires, op een der besten Sta[...] Vischmarkt te Leiden, voorzien van een ruim Voorhuis, vijf [...] als Beneden-Kamers, Droog- en Turfzolders, buitengewoon g[...]wulfde Kelder, Binnenplaats, Keuken, Regen- en Putwaterp[...] deren Gemakken. Te bevragen bij M. VAN DER VOET, *Mr.* [...] Haarlemmerstraat, Wijk 6 N°. 432 alhier. Brieven *franco.*

*** PUBLIEKE VERKOOPIN[G]
in het INVALIDENHUIS *te* LEYDEN,

op Maandag den 18den December 1843, des voormiddags ten [...] eenige meer of minder gebruikte KLEEDINGSTUKKEN.

*** OPENBARE VERKOOPING, op Woensdag den 20sten [...] 1843, van ELZEN, ESSCHEN en WILLIGEN HAKHOUT, [...] den *Trekweg*, tusschen de Stad Leyden en den Leydschendam, [...] aan de *Knipbrug* en eindigende aan de *Wilsveenbrug.* En [...] zoodanige partijen als afgebakend en genummerd staan.

Die daarin gading hebben, komen ten dage boven gemeld, [...] ten *tien* ure aan de *Knipbrug*, aanhooren de Voorwaarden en [...] koopen hun profijt.

*** VRIJWILLIGE VERKOOPING.

Op Zaturdag den 23sten December 1843, zal men in het L[...] den Burg binnen Leiden publiek Veilen en acht dagen later ter[...] beide des avonds ten zes ure finaal Verkoopen:

N°. 1. Een aanzienlijk dubbeld HEERENHUIS en ERVE, [...] TUIN, staande en gelegen binnen Leiden, op de Breedestr[...] hoek der Vrouwensteeg, in Wijk 4 N°. 201 en 202 Rood, h[...] Huis eene rojale Marmere Vestibule en Gang, zeven Bene[...] waaronder vier met Marmeren Schoorsteenen en groote Spiegels[...] Kamers, Dienstboden-Kamers, Zolders, Kelders en alle vereis[...]

N°. 2. Een KOETSHUIS en STALLING voor vier PAAR[DEN ...]gen achter het voorsz. Perceel aan den Rijn, Wijk 4 N°. 201 R[...]

N°. 3 en 4. Nog twee hechte en sterke HUIZEN en ERV[EN ...] Leiden, mede aan den Rijn, Wijk 4 N°. 153 en 154, alle[...] aangeplakte Billetten omschreven.

Kunnende de voorsz. Perceelen met 1 Mei 1844 worden aang[...]

De Perceelen N°. 1 en 4, zullen kunnen worden bezigtigd d[...] en Donderdags van iedere week, tusschen elf en één ure, en [...] N°. 3 op dezelfde dagen, tusschen 3 en 4 ure, mits vooraf bij [...] belet vragende, zijnde het Perceel N°. 2 dagelijks des voormid[dags ...]

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris [...]KEY, Nz., te Leiden.

*** VRIJWILLIGE VERKOOPING, op Zaturdag den 23sten [...] 1843, des avonds ten zes ure, in het *Heeren-Logement* aan de [...] ben Leyden, van diverse Perceelen WEI of HOOILAND, g[elegen ...] Oegstgeest, in de Broek- en Marendijkschen Polders, en onde[...]ten, in de Papenwegschen Polder, overgebleven van de ont[eigenin]gen, ten behoeven van de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maats[chappij ...] breeder bij aangeplakte Billetten omschreven.

Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kanto[re van den] Notaris A. B. BARKEY, Nz., te Leyden.

*** HOUTVERKOOPING, op Maandag den 8sten Januarij [...] voormiddags ten 10 ure, op den grond der GESLOOPTE[...] PLAATS, genaamd: HET HUIS TER MEIJ, te Leyderdorp, va[n ...] ELZEN en WILGE HAKHOUT, liggende aan bonnen afgez[...] gemakkelijk te water kunnende worden vervoerd.

*** LEYDSCHE
STUDENTEN-ALMANA[K]
1844.
LEYDEN bij H. W. HAZENBERG EN COMP.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, [...]